Európsky parlament
2019-2024

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť

2020/2017(INI)

21.4.2020

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť

pre Výbor pre kultúru a vzdelávanie

k umelej inteligencii vo vzdelávaní, v kultúre a audiovizuálnom sektore (2020/2017(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Maria da Graça Carvalho

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre kultúru a vzdelávanie, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

A. keďže rodová rovnosť je základnou zásadou Európskej únie zakotvenou v zmluvách a mala by sa premietať do všetkých politík EÚ, najmä pokiaľ ide o vzdelávanie, kultúru a audiovizuálny sektor;

B. keďže rodové nerovnosti a diskriminácia sa prejavujú aj pri navrhovaní a používaní systémov umelej inteligencie a vkladaní údajov do týchto systémov; keďže neúplné súbory údajov a nevhodná predpojatosť môžu skresliť argumentáciu systému umelej inteligencie a ohroziť rodovú rovnosť v spoločnosti;

C. keďže rodové nerovnosti sa vytvárajú a reprodukujú aj prostredníctvom jazyka a vyobrazení šírených médiami a aplikáciami, ktoré využívajú umelú inteligenciu; keďže vzdelávanie, programy v oblasti kultúry a audiovizuálny obsah sú základným nástrojom na boj proti rodovým stereotypom;

D. keďže ženy sú veľmi slabo zastúpené v v odvetviach umelej inteligencie, či už ako tvorkyne alebo spotrebiteľky; keďže celkový potenciál zručností, vedomostí a kvalifikácií žien v oblasti digitálnych technológií, umelej inteligencie a IKT (informačné a komunikačné technológie) môže prispieť k oživeniu európskeho hospodárstva; keďže celosvetovo len 22 % odborníkov v oblasti umelej inteligencie tvoria ženy; keďže nedostatok žien podieľajúcich sa na rozvoji umelej inteligencie nielenže zvyšuje riziko zaujatosti, ale oberá EÚ aj o talent, víziu a zdroje, a preto je prekážkou inovácií;

1. domnieva sa, že umelá inteligencia má veľký potenciál podporovať rodovú rovnosť za predpokladu, že sa odstránia vedomé a nevedomé predsudky; zdôrazňuje, že v oblasti umelej inteligencie sa musia dodržiavať zásady a hodnoty rovnosti a nediskriminácie medzi ženami a mužmi; ďalej zdôrazňuje, že je dôležité uplatňovať prístup založený na riziku a neustále monitorovať existujúce a nové algoritmy;

2. požaduje uplatňovanie politík zameraných na zvýšenie účasti žien v oblastiach súvisiacich s vedou, technológiou, inžinierstvom a matematikou (STEM) a umelou inteligenciou a prijatie viacúrovňového prístupu k riešeniu rodových rozdielov na všetkých úrovniach vzdelávania a zamestnanosti v digitálnom odvetví;

3. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pri tvorbe politiky a právnych predpisov zohľadňovali umelú inteligenciu z rodovej perspektívy a v prípade potreby prispôsobili súčasné právne predpisy vrátane programov EÚ;

4. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby navrhli politické opatrenia plne začleňujúce rodový rozmer, ako sú kampane na zvyšovanie povedomia, odborná príprava a učebné plány, ktoré by mali občanom poskytovať informácie o fungovaní algoritmov a ich vplyve na každodenný život občanov;

5. zdôrazňuje význam rozvoja a zavádzania aplikácií umelej inteligencie v oblasti

vzdelávania, kultúry a v audiovizuálnom sektore s cieľom zhromažďovať presnejšie a rodovo rozčlenené údaje a v prípade potreby uplatňovať moderné techniky strojového učenia zamerané na odstraňovanie zaujatosti, a to v záujme nápravy stereotypných rodových predsudkov, ktoré môžu mať negatívne dôsledky;

6. poukazuje na to, že je potrebné, aby rôzne tímy vývojárov a inžinierov spolupracovali s hlavnými aktérmi v oblasti vzdelávania, kultúry a v audiovizuálnom sektore s cieľom zabrániť neúmyselnému začleňovaniu rodových a kultúrnych predsudkov do algoritmov, systémov a aplikácií umelej inteligencie.